

СТУДЕНТСЬКИЙ “ПОГЛЯД” ЗСЕРЕДИНИ¹

Понад 15 років тому в Ужгородському університеті почала виходити газета “Погляд”. З нагоди ювілею видано книжку “Три покоління студентів – одна газета”. Задумана як тренувальний полігон для студентів журналістського відділення, газета врешті-решт стала візитівкою вишу. Це не перший приклад, коли закарпатська газета випускає нарис власної історії. Раніше щось подібне мали тільки “Закарпатська правда” (“Як жила, боролася і вмирала “Закарпатська правда”, 2005) та “Фест”, випустивши дайджест своїх найцікавіших інтерв’ю “Чим серце наповнене, те говорять уста” (1997). І все ж книжка вийшла багато в чому унікальною. Насамперед – через унікальність самої газети. Вона є спільним дітищем одного з найвидатніших ректорів нашого вузу В. Сливки І зовсім молодого тоді колективу журналістського відділення. Газету створено, з одного боку, із суто навчальною метою, а з іншого – ще й для того, щоб популяризувати вуз, друкувати те, що якимось не надто вписувалося у тодішній наш офіційоз – газету “Ужгородський університет” (наразі не виходить).

Ця подвійна природа газети збереглася і досі, про що яскраво свідчить дане книжкове видання. Подібно богові дверей і порталів Янусу “Погляд” теж націлено на два боки – на аудиторію студентську і на позастудентську, ба навіть позауніверситетську.

Нова книжка містить насамперед 8 статей, присвячених попереднім річницям газети, де викладено усю її історію – так би мовити, від старого Володимира до нинішнього (від ректора Сливки до Смоланки). За цей час газета стала не тільки хронікером вузівського життя-буття, а й його творцем. Своє натхненне слово про газету висловили О. Артюхіна, В. Тарасюк, Т. Майкут, Н. Чобаня, О. Войченко, М. Улиганець, О. Борисова, А. Лісак, О. Бітлян, А. Малахова, М. Гараздій.

Далі йде 14 коротких спогадів викладачів, випускників і студентів, що в різний час робили газету: В. Барчан, І. Сенько, Г. Шумицька, Ю. Бідзіля, В. Жугай, В. Тарасюк, Л. Поліха, О. Барчан, О. Найчук, М. Улиганець, М. Рябченко, М. Шимон, І. Левіна, А. Малахова, М. Гараздій.

Відтак подано 15 найкращих студентських публікацій – по одній за кожний рік. Це справді невеличкі шедеври, причому кожний у іншому жанрі. Матеріал А. Хаятової «Візьми в серце цю втілену мрію!» – ліричний монолог до неназваного 30-річного друга з роздумами про час, в який доводиться жити. «Як я стала гватемалкою» О. Тарасюк – автобіографічний нарис, позначений

тонкою іронією і їдким сарказмом. «Колір кохання» О. Шніцер – своєрідна сповідь про підводні течії і рифи студентського шлюбу, потаємні закутки жіночого серця і несподівані виверти долі. «А в нас завжди весело» А. Стельмах і Я. Машіки – оригінальний огляд сучасної естрадної пісні з гумором і знанням справи. Допис І. Надворної. «Перший раз у 8-ий ПАЗ» – справжній репортажний вірш у прозі (відтоді авторка випустила дві збірки поезій, прийнята до Спілки письменників). «Піцца» Т. Готри – оспівчення у любові до цієї страви, символу студентської юності. Натомість “Турка в політичному аспекті” О. Уманського – дещо несподіваний політологічний аналіз міжнародних перспектив України. Інтерв’ю С. Головка, взяте в Олесі Тимар: «Почуваю себе справжньою мешканкою ЄС», на жаль, єдине у цьому найскладнішому газетному жанрі. Унікальним став матеріал, підписаний лише іменем Наталія «Моя остання сповідь “Погляду”» – про прощання зі студентським життям-буттям, ностальгійна ретроспектива п’яти років. «Новорічна казка” І. Крупко – новий наповнину фольклорний, наполовину літературний жанр з чітким хронометражем подій. «Болонський ребус” М. Рябченко – серйозна аналітична стаття про перебіг освітянської реформи. «Спогад” М. Черничко – на перший погляд про кохання-зітхання, але й про вибір життєвого шляху та інші не менш важливі речі. «Останній день осені” К. Товт – ніби про погоду, а насправді про студентську дійсність з самого її нутра. «Історія першого болісного «кохання» Е. Зеленюк своєю назвою явно відсилає до відповідної повісті І. Тургенєва, а насправді йдеться тут про не менш складні взаємини студента і його курсової роботи, сповнені такого драматизму, що класикам і не снилося. Ну і «Скромний геній Володимир Микита” А. Ножки – трепетний репортаж про зустріч із живим класиком нашого живопису.

То ж поки студенти працюють переважно як паучки: видобувають паутинку зсередини себе, свого внутрішнього світу, власних переживань, і плетуть з неї химерне мереживо.

І все ж. Далеко не кожна закарпатська газета витримала такий зовсім недитячий термін існування. Та що там газети! Далеко не всяке людське почуття витримує стільки. Як співається у шансоні: “Если три, четыре, пять – будет просто справиться, ну а если три по пять – то прощай, красавица!” Виданню ж саме три по п’ять. Воно нагадає загальний вагон, де на кожній станції публіка трохи оновлюється. Тричі уже цей склад оновився повністю. Але провідник там незмінний. І забезпечує він пасажирів не тільки чаєм, а й значно важливішим – житейським досвідом, розумінням того, як вижити на цій журналістській залізниці довжиною у ціле життя. Або ж як безболісно зіскочити з неї. Коли треба смикати за

¹ Три покоління студентів – одна газета. “Погляду” – 15 років. Упорядник і автор передмови В.Тарасюк. – Ужгород, 2014. – 200 с.
© Федака С., 2014

стоп-кран, а коли, навпаки, підкидати вугілля у топку. Як уникати небажаних об'ємів і заводити необхідні знайомства з кандидатами на інтерв'ю. Як розкидати каміння і збирати його. Володимир Тарасюк – справжній домовик-вагонний. Пам'ятаєте, був такий представник сучасної демонології у фільмі “Чародії”? Є різні типи газетних редакторів. Нам доводилося мати справу десь із п'ятьма-шістьма категоріями. Цей – класичний взірць граючого тренера. Особисто світиться тільки на найбільш небезпечних ділянках, а на всі інші просуває своїх підопічних: хай заробляють очки, репутацію, роблять собі ім'я, набивають гулі і набувають імунітету проти них. Хай усе найсмачніше – їм. Справжній педагог, що розчиняється у власних вихованцях. Матінка Кураж, що виховує своїх дітей на поталу різним-усяким командам, до яких вони потім примкнуть. Далі ці діти нещадно гризтимуться між собою, багато хто просто не витримає цієї нескінченної війни невідомо з ким і навіщо, але спогад про те, що усі вони колись вилетіли з одного гнізда, інколи зринає у їхній свідомості.

Понад половину книжки займає повна і детальна бібліографія газети. Розписано 157 номерів, останній – за 26 грудня 2013 р. (відтоді ще вийшло з десяток цьогорічних номерів). У середньому – близько сорока матеріалів різних жанрів на одне число. У кількох випусках їх кількість сягнула аж 48. Тобто у цілому виходить близько 6000. Автори – кількості студентів (переважна більшість журналістів, що навчалася у ті роки, але також і окремі представники інших факультетів), десятки викладачів. Серед останніх є справжні трудоголіки, що працювали на кожний номер без винятку, особливо у перші роки, поки студентська команда ще не набрала обертів. Наприкінці подається короткий фотолітопис, корпоративна пісенька (на мотив “Команды молодости нашей”) і корпоративний гумор. Видання власної біографії – завжди іспит на зрілість, ініціація при переході від юності до дорослості. А також певне зобов'язання на майбутнє. Не може воно тепер бути блідшим за те, що зафіксовано у даній книжці.

*Сергій Федака,
доктор історичних наук, професор*